

I

(Legislatívne akty)

NARIADENIA

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) č. 994/2010

z 20. októbra 2010

o opatreniach na zaistenie bezpečnosti dodávky plynu, ktorým sa zrušuje smernica Rady 2004/67/ES

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

izolované trhy v dôsledku nedostatočných prepojení
infraštruktúry so zvyškom Únie.so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na
jej článok 194 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho
a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

po porade s Výborom regiónov,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽²⁾,

keďže:

- (1) Zemný plyn (ďalej len „plyn“) je základnou zložkou
dodávky energie v Európskej únii, tvorí štvrtinu dodávky
primárnej energie a prispieva hlavne k výrobe elektrickej
energie a tepla, je surovinou pre priemysel a palivom pre
dopravu.
- (2) Spotreba plynu v Európe sa prudko zvýšila v priebehu
posledných desiatich rokov. Znižovaním domácej výroby
sa zvyšoval dovoz plynu ešte rýchlejšie, čím sa vytvorila
veľká závislosť od dovozu a vznikla potreba riešiť otázky
bezpečnosti dodávky plynu. Okrem toho predstavujú
niektoré členské štáty z hľadiska dodávky plynu

- (3) Vzhľadom na význam plynu v štruktúre energetických
zdrojov Únie je cieľom tohto nariadenia ukázať odbera-
teľom plynu, že sa podnikajú všetky kroky potrebné na
zabezpečenie ich nepretržitej dodávky, najmä v prípade
náročných klimatických podmienok a v prípade preru-
šenia. Uznáva sa, že tieto ciele by sa mali dosiahnuť
prostredníctvom čo najúčinnějších opatrení, aby sa nenarušila
relatívna konkurencieschopnosť tohto paliva
v porovnaní s inými palivami.
- (4) Smernicou Rady 2004/67/ES ⁽³⁾ sa po prvýkrát vytvoril
právny rámec na úrovni Spoločenstva na ochranu
bezpečnosti dodávky plynu prispievajúci k riadnemu
fungovaniu vnútorného trhu s plynom v prípade preru-
šenia dodávok. Na základe smernice sa zriadila Koordi-
načná skupina pre plyn, ktorá bola užitočnou pri výmene
informácií medzi členskými štátmi, Komisiou, plynáren-
ským priemyslom a odberateľmi a prijímaní ich spoloč-
ných opatrení. Európska sieť korešpondentov energetickej
bezpečnosti, ktorú podporila Európska rada v decembri
2006, zvýšila kapacitu zberu informácií a poskytla
včasné varovanie týkajúce sa potenciálneho ohrozenia
bezpečnosti dodávky energie. Nové právne predpisy týka-
júce sa vnútorného trhu s energiou, ktoré prijal Európsky
parlament a Rada v júli 2009, sú dôležitým krokom
k dokončeniu vnútorného trhu s energiou a majú jednoz-
načný cieľ zvýšiť bezpečnosť Únie v oblasti dodávky
energie.
- (5) Na základe súčasných opatrení týkajúcich sa bezpečnosti
dodávky plynu, ktoré boli prijaté na úrovni Únie, však
majú členské štáty v súčasnosti ešte stále veľký priestor
na vlastné rozhodovanie o opatreniach, ktoré chcú prijať.
Ak je ohrozená bezpečnosť dodávky členského štátu,

⁽¹⁾ Stanovisko z 20. januára 2010 (zatiaľ neuverejnené v úradnom
vestníku).

⁽²⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 21. septembra 2010 (zatiaľ neuve-
rejená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 11. októbra
2010.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 127, 29.4.2004, s. 92.

existuje evidentné riziko, že opatrenia prijaté jednostranne týmto členským štátom môžu ohroziť riadne fungovanie vnútorného trhu s plynom a dodávku plynu odberateľom. Nedávne skúsenosti ukázali, že takéto riziko naozaj existuje. Aby mohol vnútorný trh s plynom fungovať aj v prípade nedostatočnej dodávky, je potrebné zabezpečiť solidaritu a koordináciu v reakcii na krízy dodávky, či už ide o preventívne opatrenia, alebo o reakciu na konkrétne prerušenia dodávky.

- (6) V niektorých regiónoch Únie sa dodáva plyn s nízkou výhrevnosťou. Vzhľadom na jeho vlastnosti ho nemožno použiť v zariadeniach určených pre plyn s vysokou výhrevnosťou. Avšak plyn s vysokou výhrevnosťou môže byť použitý v zariadeniach určených pre plyn s nízkou výhrevnosťou pod podmienkou, že sa najskôr konvertuje na plyn s nízkou výhrevnosťou, napríklad pridaním dusíka. Špecifické vlastnosti plynu s nízkou výhrevnosťou by sa mali zohľadniť na vnútroštátnej a regionálnej úrovni a zobrať do úvahy pri posúdení rizík, ako aj v preventívnych akčných plánoch a v núdzových plánoch na vnútroštátnej a regionálnej úrovni.
- (7) Diverzifikácia trás plynovodov a zdrojov dodávky do Únie je nevyhnutná na zvýšenie bezpečnosti zásobovania Únie ako celku, ako aj jej jednotlivých členských štátov. V budúcnosti bude bezpečnosť dodávky závisieť od vývoja palivového mixu, rozvoja ťažby v Únii a v tretích krajinách, ktoré zásobujú Úniu, investícií do zásobníkov a diverzifikácie trás plynovodov a zdrojov dodávky do Únie a mimo nej vrátane zariadení pre skvapalnený zemný plyn („LNG“). V tejto súvislosti by sa mala osobitná pozornosť venovať prioritným opatreniam v oblasti infraštruktúry stanoveným v oznámení Komisie z 13. novembra 2008 s názvom Druhý strategický prieskum energetickej politiky – Akčný plán EÚ pre energetickú bezpečnosť a solidaritu, napr. južnému plynárenskému koridoru (Nabucco a prepojenie Turecko – Grécko – Taliansko), diverzifikovaným a primeraným dodávкам LNG pre Európu, účinnému prepojeniu baltského regiónu, stredoziemnému energetickému okruhu a primeraným severojužným prepojeniam v rámci strednej a juhovýchodnej Európy.
- (8) S cieľom zmierniť vplyv možných kríz spôsobených prerušením dodávok plynu by členské štáty mali podporiť diverzifikáciu zdrojov energie, ako aj prepravných trás a zdrojov dodávky plynu.
- (9) Vážne prerušenie dodávky plynu do Únie môže mať vplyv na všetky členské štáty, Úniu ako celok a zmluvné strany Zmluvy o založení Energetického spoločenstva⁽¹⁾ podpísanej v Aténach 25. októbra 2005. Môže tiež spôsobiť veľké hospodárske škody ekonomike v celej Únii. Prerušenie dodávky plynu môže mať rovnako tvrdý sociálny dosah, najmä na zraniteľné skupiny odberateľov.
- (10) Niektorí odberatelia vrátane, okrem iného, domácností a odberateľov, ktorí poskytujú významné sociálne služby, ako sú činnosti v oblasti zdravotnej starostlivosti a starostlivosti o deti, vzdelávania a iné sociálne služby, ako aj služby potrebné na fungovanie členského štátu, sú osobitne zraniteľní a môžu si vyžadovať ochranu. Širšie vymedzenie týchto chránených odberateľov by nemalo byť v rozpore s európskymi mechanizmami solidarity.
- (11) Správa o realizácii európskej bezpečnostnej stratégie schválená Európskou radou v decembri 2008 upozorňuje na rastúcu závislosť od dovozu energie ako na vážne dodatočné riziko týkajúce sa bezpečnosti Únie v oblasti dodávky energie a zdôrazňuje energetickú bezpečnosť ako jednu z nových výziev bezpečnostnej politiky. Vnútorný trh s plynom je ústredným prvkom v rámci zvyšovania bezpečnosti dodávky energie v Únii a obmedzovania vystavenia jednotlivých členských štátov škodlivým vplyvom prerušenia dodávky.
- (12) V záujme dobrého fungovania vnútorného trhu s plynom je nesmierne dôležité, aby opatrenia prijaté na zaistenie bezpečnosti dodávky plynu neprímerane nenarušali hospodársku súťaž ani účinné fungovanie vnútorného trhu s plynom.
- (13) Zlyhanie samostatnej najväčšej plynárenskej infraštruktúry, tzv. princíp N-1, je reálnym scenárom. Použitie zlyhania takejto infraštruktúry ako referenčnej hodnoty, ktorá určuje, čo by mali byť členské štáty schopné kompenzovať, je oprávneným východiskom pre analýzu bezpečnosti dodávky plynu každého členského štátu.
- (14) Aby sa prerušenia dodávok dali zvládnuť, je nevyhnutné, aby bola v členských štátoch a v celej Únii vybudovaná dostatočná a diverzifikovaná plynárenská infraštruktúra, a to najmä nová plynárenská infraštruktúra umožňujúca prepojenie súčasných izolovaných systémov, ktoré tvoria izolované trhy, s ich susednými členskými štátmi. Minimálne spoločné kritériá týkajúce sa bezpečnosti dodávky plynu by mali zabezpečiť rovnakú úroveň bezpečnosti dodávky plynu pre všetkých zohľadňujúc národné alebo regionálne špecifiká a vytvoriť významné stimuly na výstavbu potrebnej infraštruktúry a na zlepšenie úrovne pripravenosti v čase krízy. Opatrenia na strane spotreby, medzi ktoré patrí prechod na iný druh paliva, môžu zohrávať cennú úlohu pri zaistovaní energetickej bezpečnosti v prípade, že ich možno prijať rýchlo, a môžu badateľne znižovať spotrebu v reakcii na prerušenie dodávky. Malo by sa viac podporovať účinné využívanie energie, najmä tam, kde sú potrebné opatrenia na strane spotreby. Mal by sa primerane zohľadniť environmentálny vplyv navrhovaných opatrení na strane spotreby a dodávky a mali by sa čo najviac uprednostniť opatrenia, ktoré majú na životné prostredie najmenší vplyv, a zároveň zohľadniť aspekty týkajúce sa bezpečnosti dodávky.

(1) Ú. v. EÚ L 198, 20.7.2006, s. 18.

- (15) Mali by sa dôrazne podporovať investície do novej plynárenskej infraštruktúry, ktoré by sa mali realizovať až po primeranom hodnotení vplyvu na životné prostredie v súlade s príslušnými právnymi aktmi Únie. Táto nová infraštruktúra by mala zvýšiť bezpečnosť dodávky plynu a zabezpečiť riadne fungovanie vnútorného trhu s plynom. Investície by mali v zásade realizovať podniky a mali by sa zakladať na ekonomických stimuloch. Mala by sa primeraným spôsobom zohľadniť potreba podporiť začlenenie plynu z obnoviteľných zdrojov energie do infraštruktúry plynárenskej siete. Ak pôjde o investície do infraštruktúry s cezhraničným charakterom, Agentúra pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ďalej len „agentúra“), zriadená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 713/2009⁽¹⁾, a Európska sieť prevádzkovateľov prepravných sietí pre plyn (ďalej len „ENTSO pre plyn“), zriadená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 z 13. júla 2009 o podmienkach prístupu do prepravných sietí pre zemný plyn⁽²⁾, by sa mali prizvať k intenzívnej spolupráci v oblastiach ich príslušných právomocí, aby sa lepšie zohľadnili cezhraničné aspekty. Treba pripomenúť, že v súlade s nariadením (ES) č. 713/2009 môže agentúra vydávať stanoviská alebo odporúčania k cezhraničným aspektom v oblasti svojich právomocí a činností. Agentúra a ENTSO pre plyn spolu s ostatnými účastníkmi trhu zohrávajú dôležitú úlohu pri vypracovaní a realizácii 10-ročného plánu rozvoja siete v celej Únii, ktorého súčasťou bude okrem iného európsky výhľad primeranosti dodávky a ktorý by mal byť v súvislosti s cezhraničnými prepojeniami okrem iného založený na primeraných potrebách rozličných používateľov siete.
- (16) Zodpovedné orgány alebo členské štáty by mali zaručiť testovanie trhu s plynom ako jeden z potrebných krokov v rámci procesu vedúceho k dosiahnutiu súladu so štandardom infraštruktúry.
- (17) Pri vykonávaní úloh vymedzených v tomto nariadení by mali zodpovedné orgány v prípade potreby úzko spolupracovať s ostatnými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, najmä s národnými regulačnými orgánmi, bez toho, aby boli dotknuté ich právomoci podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom⁽³⁾.
- (18) V prípade potreby nových cezhraničných prepojení alebo predĺženia existujúcich prepojení by mali už v skorom štádiu úzko spolupracovať dotknuté členské štáty, zodpovedné orgány a národné regulačné orgány, pokiaľ nie sú zodpovednými orgánmi.
- (19) Aby sa pomohlo členským štátom financovať potrebné investície do výroby, infraštruktúry a opatrení v oblasti energetickej účinnosti na regionálnej a miestnej úrovni, sú k dispozícii rôzne finančné zdroje Únie, najmä pôžičky a záruky Európskej investičnej banky alebo financovanie z regionálnych, štrukturálnych alebo kohéznych fondov. Aj Európska investičná banka, ako aj externé nástroje Únie, akými sú nástroj európskeho susedstva a partnerstva, nástroj predvstupovej pomoci a nástroj financovania rozvojovej spolupráce, môžu financovať opatrenia v tretích krajinách na zvýšenie bezpečnosti dodávky energie.
- (20) Týmto nariadením by sa malo plynárenským podnikom a odberateľom umožniť, aby sa mohli pri zvládaní prerušení čo najdlhšie spoliehať na trhové mechanizmy. Malo by obsahovať aj núdzové mechanizmy, ktoré by sa mali použiť, keď samotný trh už nie je schopný adekvátne zvládať prerušenia dodávky plynu. Dokonca aj v stavoch núdze by sa mali na obmedzovanie vplyvu prerušenia dodávky uprednostniť trhové nástroje.
- (21) Po nadobudnutí účinnosti nových právnych predpisov v oblasti vnútorného trhu s energiou prijatých v júli 2009 sa budú na odvetvie plynárenstva uplatňovať nové ustanovenia, pričom sa jasne rozdelia úlohy a povinnosti členských štátov, národných regulačných orgánov, prevádzkovateľov prepravných sietí a agentúry a zvýši sa transparentnosť trhu v prospech jeho účinného fungovania, bezpečnosti dodávky a ochrany odberateľov.
- (22) Dokončenie vnútorného trhu s plynom a účinná hospodárska súťaž v rámci tohto trhu poskytnú Únii najvyššiu úroveň bezpečnosti dodávky pre všetky členské štáty, pokiaľ bude vnútorný trh môcť plne fungovať v prípade prerušenia dodávky týkajúceho sa časti Únie bez ohľadu na príčinu prerušenia. Vyžaduje si to komplexný a účinný spoločný prístup k bezpečnosti dodávky, predovšetkým politiky transparentnosti, solidarity a nediskriminácie zlučiteľné s fungovaním vnútorného trhu, vyhýbajúce sa narušeniam trhu a oslabovaniu reakcií trhu na prerušenia.
- (23) Za bezpečnosť dodávky plynu spoločne zodpovedajú plynárenské podniky, členské štáty, konkrétne prostredníctvom svojich zodpovedných orgánov, a Komisia v príslušných oblastiach svojich činností a právomocí. V náležitých prípadoch by mali národné regulačné orgány, pokiaľ nie sú zodpovednými orgánmi, tiež prispievať k bezpečnosti dodávky plynu v oblastiach svojich činností a právomocí v súlade so smernicou 2009/73/ES. Okrem toho môžu aj odberatelia, ktorí využívajú plyn na výrobu elektrickej energie alebo na priemyselné účely, zohrávať dôležitú úlohu v otázke bezpečnosti dodávky plynu, a to vďaka svojej schopnosti reagovať na krízu prostredníctvom opatrení na strane spotreby, ako sú prerušiteľné zmluvy a prechod na iný druh paliva, pretože tieto opatrenia majú priamy vplyv na rovnováhu dodávky a spotreby.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 36.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 94.

- (24) Je preto veľmi dôležité presne vymedziť úlohy a povinnosti všetkých plynárenských podnikov a zodpovedných orgánov, aby sa zachoval účinne fungujúci vnútorný trh s plynom, najmä v prípadoch prerušenia dodávok a krízových situácií. Tieto úlohy a povinnosti by sa mali stanoviť takým spôsobom, aby sa zabezpečilo dodržiavanie trojúrovňového prístupu, ktorý by najprv zahŕňal príslušné plynárenské podniky a priemysel, potom členské štáty na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni a nakoniec Úniu. V prípade krízy dodávky by sa účastníkom trhu mal poskytnúť dostatok príležitostí na to, aby na túto situáciu mohli reagovať trhovými opatreniami. Ak reakcie účastníkov trhu nie sú dostatočné, členské štáty by mali spolu so svojimi zodpovednými orgánmi prijať opatrenia na odstránenie alebo zmiernenie účinkov krízy dodávky. Iba v prípade, keď sú tieto opatrenia nedostatočné, by sa mali prijať opatrenia na regionálnej úrovni alebo na úrovni Únie s cieľom odstrániť alebo zmierniť účinky krízy dodávky. Pokiaľ je to možné, úsilie by sa malo zamerať na regionálne riešenia.
- (25) V duchu solidarity sa v čo najširšej miere vytvorí regionálna spolupráca, a to aj s verejnými orgánmi a plynárenskými podnikmi, na účely plnenia tohto nariadenia s cieľom optimalizovať prínosy, pokiaľ ide o koordináciu opatrení na zmiernenie zistených rizík a na vykonávanie čo najúčinnějších opatrení určených dotknutým stranám.
- (26) Mali by sa zaviesť dostatočne harmonizované štandardy bezpečnosti dodávky vzťahujúce sa aspoň na situáciu, ktorá nastala v januári 2009, zohľadňujúce rozdiel medzi členskými štátmi, povinnosť služieb vo verejnom záujme a opatrenia na ochranu spotrebiteľa uvedené v článku 3 smernice 2009/73/ES. Takéto štandardy bezpečnosti dodávky by mali byť stabilné, aby zabezpečovali potrebnú právnu istotu, mali by byť jasne vymedzené a nemali by neodôvodnene a neprimerane zaťažovať plynárenské podniky vrátane nových a malých podnikov, ani koncových odberateľov. Tieto štandardy by mali takisto zaručiť rovnaký prístup plynárenských podnikov Únie k vnútroštátnym odberateľom. Opatrenia potrebné na zaručenie plnenia štandardu dodávky môžu zahŕňať dodatočné kapacity zásobníkov a množstvá, akumuláciu, zmluvy o dodávkach, prerušiteľné zmluvy alebo akékoľvek iné opatrenia s podobnými účinkami, ako aj technické opatrenia potrebné na zaručenie technickej bezpečnosti dodávky plynu.
- (27) V záujme dobre fungujúceho trhu s plynom je nevyhnutné, aby plynárenské podniky vzhľadom na možné prerušenie dodávky, aké nastalo v januári 2009, investovali včas v potrebnom rozsahu do domácej výroby a infraštruktúr, akými sú prepojenia, predovšetkým tie, ktoré poskytujú prístup do plynárenskej siete Únie, zariadenia umožňujúce fyzické obojsmerné toky plynu v plynovodoch, ako aj zásobníky a zariadenia na splyňovanie skvapalneného zemného plynu. Pri zostavovaní predpovedí finančných potrieb v oblasti plynárenskej infraštruktúry vo vzťahu k nástrojom Únie by Komisia mala podľa potreby uprednostniť projekty infraštruktúry, ktoré podporujú integráciu vnútorného trhu s plynom a bezpečnosť dodávky plynu.
- (28) Prevádzkovateľom prepravných sietí by sa nemalo brániť v skúmaní situácie, v ktorej by investície umožňujúce fyzickú kapacitu na prepravu plynu v oboch smeroch (ďalej len „obojsmerná kapacita“) v cezhraničných prepojeniach s tretími krajinami mohli prispieť k zlepšeniu bezpečnosti dodávky, najmä v prípade tretích krajín, ktoré zabezpečujú prepravné toky medzi dvomi členskými štátmi.
- (29) Je dôležité, aby sa zachovala dodávka plynu, najmä pre domácnosti, ako aj pre obmedzený počet ďalších odberateľov, predovšetkým odberateľov poskytujúcich základné sociálne služby, ktorých môže vymedziť príslušný členský štát, v prípadoch, keď ich už trh nemôže zásobovať. Je nevyhnutné, aby boli opatrenia, ktoré treba prijať počas krízy, stanovené vopred a aby spĺňali bezpečnostné požiadavky vrátane prípadov, keď sú chránení odberatelia pripojení k tej istej distribučnej sieti ako ostatní odberatelia. Takéto opatrenia môžu zahŕňať uplatnenie pomerného obmedzenia úmerne k pôvodne vyhradenej kapacite v prípadoch, kde by sa kapacita prístupu k infraštruktúre obmedzila z technických príčin.
- (30) Zodpovedné orgány by sa mali spravidla riadiť svojimi núdzovými plánmi. Za náležité odôvodnených výnimočných okolností môžu podniknúť kroky, ktoré sa od týchto plánov odkláňajú.
- (31) Na plnenie záväzkov v oblasti bezpečnosti dodávky je k dispozícii veľký výber nástrojov. Tieto nástroje by sa mali použiť podľa potreby na vnútroštátnej a regionálnej úrovni a na úrovni Únie na zabezpečenie dosiahnutia konzistentného a hospodárneho výsledku.
- (32) Aspekty bezpečnosti dodávky v rámci dlhodobého plánovania investícií do dostatočných cezhraničných kapacít a iných infraštruktúr, ktoré zabezpečia dlhodobú schopnosť siete zaručiť bezpečnosť dodávky a uspokojiť primeraný dopyt, sú uvedené v smernici 2009/73/ES. Plnenie štandardov bezpečnosti dodávky si môže vyžadovať prechodné obdobie, aby bolo možné vykonať potrebné investície. Desaťročný plán rozvoja siete v celej Únii, ktorý vypracoval ENTSO pre plyn pod dohľadom agentúry, je základným nástrojom na určenie požadovaných investícií potrebných na úrovni Únie, okrem iného na vykonávanie požiadaviek na infraštruktúru uvedených v tomto nariadení.
- (33) ENTSO pre plyn a agentúra by sa mali ako členovia Koordinačnej skupiny pre plyn plne zúčastňovať na spolupráci a konzultáciách na úrovni Únie v oblasti svojich právomocí.

- (34) Koordinačná skupina pre plyn je hlavný orgán, ktorý musí Komisia konzultovať v súvislosti s vypracovaním preventívnych akčných plánov a núdzových plánov. Treba pripomenúť, že ENTSO pre plyn a agentúra sú členmi Koordinačnej skupiny pre plyn a že budú v tejto súvislosti konzultovaní.
- (35) Na zabezpečenie najvyššej úrovne pripravenosti v prípade prerušenia dodávky by mali zodpovedné orgány po konzultácii s plynárenskými podnikmi vypracovať núdzové plány. Tieto plány by nemali byť vo vzájomnom rozpore na vnútroštátnej a regionálnej úrovni ani na úrovni Únie. Ich obsah by sa mal opierať o najlepšie postupy v rámci existujúcich plánov a mal by presne vymedziť úlohy a povinnosti všetkých dotknutých plynárenských podnikov a zodpovedných orgánov. Spoločné núdzové plány na regionálnej úrovni by sa mali vypracovať, keď je to možné a potrebné.
- (36) Na posilnenie solidarity medzi členskými štátmi v prípade stavu núdze v Únii, a najmä ako podporu členským štátom, ktoré sú vystavené menej výhodným zemepisným alebo geologickým podmienkam, by členské štáty mali navrhnuť opatrenia v rámci solidarity. Plynárenské podniky by mali vypracovať opatrenia, ako sú obchodné dohody, ktorých súčasťou môžu byť vyššie vývozy plynu alebo väčšie využitie zásobníkov. Je dôležité podporovať uzatvorenie dohôd medzi plynárenskými podnikmi. Súčasťou opatrení núdzového plánu by mali byť mechanizmy, ktoré by v prípade potreby zabezpečili čestnú a spravodlivú kompenzáciu plynárenských podnikov. Opatrenia v rámci solidarity môžu byť obzvlášť vhodné medzi členskými štátmi, ktorým Komisia odporúča prijatie spoločných preventívnych akčných plánov alebo núdzových plánov na regionálnej úrovni.
- (37) V súvislosti s týmto nariadením má Komisia zohrávať dôležitú úlohu v prípade stavu núdze, či už na úrovni Únie, alebo na regionálnej úrovni.
- (38) Aj európska solidarita by mala v prípade potreby nadobudnúť formu pomoci v oblasti civilnej ochrany, ktorú poskytujú Únia a jej členské štáty. Mechanizmus Spoločenstva v oblasti civilnej ochrany zriadený na základe rozhodnutia Rady 2007/779/ES, Euratom⁽¹⁾ by mal uľahčovať a koordinovať takúto pomoc.
- (39) Zvrchovaných práv členských štátov vzťahujúcich sa na vlastné zdroje energie sa toto nariadenie netýka.
- (40) V smernici Rady 2008/114/ES z 8. decembra 2008 o identifikácii a označení európskych kritických infraštruktúr a zhodnotení potreby zlepšiť ich ochranu⁽²⁾ sa ustanovuje proces zvyšovania bezpečnosti označených európskych kritických infraštruktúr vrátane určitých plynárenských infraštruktúr v Únii. Smernica 2008/114/ES spolu s týmto nariadením prispievajú k vytvoreniu komplexného prístupu k energetickej bezpečnosti Únie.
- (41) Núdzové plány by sa mali pravidelne aktualizovať a mali by byť uverejnené. Mali by podliehať vzájomnému pripomienkovaniu a testovaniu.
- (42) Koordinačná skupina pre plyn by mala byť poradcom Komisie s cieľom uľahčovať koordináciu opatrení v oblasti bezpečnosti dodávky v prípade stavu núdze v Únii. Mala by monitorovať aj adekvátnosť a primeranosť opatrení, ktoré sa majú prijať podľa tohto nariadenia.
- (43) Toto nariadenie sa zameriava na to, aby plynárenské podniky a zodpovedné orgány členských štátov mohli v prípade prerušenia dodávky zabezpečiť čo najdlhšie efektívne fungovanie vnútorného trhu s plynom, kým zodpovedné orgány neprijmú opatrenia na riešenie situácie, keď už trh nie je schopný zabezpečiť požadované dodávky plynu. Takéto mimoriadne opatrenia by mali byť v úplnom súlade s právom Únie a mali by sa oznamovať Komisii.
- (44) Keďže dodávky plynu z tretích krajín sú najdôležitejšie z hľadiska bezpečnosti dodávky plynu Únie, Komisia by mala koordinovať opatrenia voči tretím krajinám a spolupracovať s dodávateľskými a tranzitnými tretími krajinami na opatreniach na riešenie krízových situácií a na zabezpečenie stabilného toku plynu do Únie. Komisia by mala mať právo na rozmiestnenie osobitnej skupiny pre monitorovanie tokov plynu do Únie v krízových situáciách po porade so zúčastnenými tretími krajinami a v prípade, že kríza nastane v dôsledku problémov v tretej krajine, na prevzatie sprostredkovateľskej a napomáhajúcej úlohy.
- (45) Je dôležité, aby podmienky týkajúce sa dodávky z tretích krajín nenarušali hospodársku súťaž a boli v súlade s pravidlami vnútorného trhu.
- (46) Ak sú k dispozícii spoľahlivé údaje o situácii mimo Únie ohrozujúcej bezpečnosť dodávky jedného alebo viacerých členských štátov, ktorá môže spustiť mechanizmus včasného varovania medzi Úniou a treťou krajinou, Komisia by mala bezodkladne informovať Koordinačnú skupinu pre plyn a Únia by mala urobiť primerané opatrenia v snahe zmierniť situáciu.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 314, 1.12.2007, s. 9.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 345, 23.12.2008, s. 75.

- (47) Rada dospela vo februári 2009 k záveru, že by sa mala zvýšiť transparentnosť a spoľahlivosť prostredníctvom zmysluplnej výmeny informácií medzi Komisiou a členskými štátmi, týkajúcich sa vzťahov s tretími krajinami v energetike vrátane dlhodobých dohôd v oblasti dodávky, pričom by zostali utajené citlivé obchodné informácie.
- (48) Hoci sa pravidlá ustanovené v Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, najmä pravidlá hospodárskej súťaže, vzťahujú na služby všeobecného hospodárskeho záujmu, pokiaľ uplatňovanie týchto pravidiel nebráni plneniu takýchto služieb, členské štáty majú veľký priestor na vlastné rozhodovanie o poskytovaní, zadávaní a organizovaní služieb vo verejnom záujme.
- (49) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to zaistenie bezpečnosti dodávky plynu v Únii, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov, ale z dôvodu rozsahu alebo dôsledkov navrhovanej činnosti ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie uvedeného cieľa.
- (50) Smernica 2004/67/ES by sa mala zrušiť,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet úpravy

Toto nariadenie zavádza ustanovenia, ktorých cieľom je zaistenie bezpečnosti dodávky plynu tým, že sa zabezpečí riadne a neprerušované fungovanie vnútorného trhu so zemným plynom (ďalej len „plyn“), že sa povolia mimoriadne opatrenia, ktoré sa zrealizujú v situácii, keď trh už nie je schopný zabezpečiť požadované dodávky plynu, a že sa zabezpečí presné vymedzenie a rozdelenie povinností plynárenských podnikov, členských štátov a Únie v súvislosti s preventívnym opatrením a reakciou na konkrétne prerušenia dodávky. Týmto nariadením sa vytvárajú aj transparentné mechanizmy v duchu solidarity s cieľom koordinovať plánovanie a odpoveď na stav núdze na vnútroštátnej a regionálnej úrovni a na úrovni Únie.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje vymedzenie pojmov v smernici 2009/73/ES, v nariadení (ES) č. 713/2009 a v nariadení (ES) č. 715/2009.

Okrem toho sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

1. „chránení odberatelia“ znamenajú všetkých zákazníkov, ktorí patria do kategórie domácností, pripojených k plynárenskej distribučnej sieti a v prípade, ak tak rozhodne príslušný členský štát, môžu okrem toho zahŕňať aj:

a) malé a stredné podniky, pokiaľ sú pripojené k plynárenskej distribučnej sieti, a základné sociálne služby, pokiaľ sú pripojené k plynárenskej distribučnej alebo prepravnej sieti a pokiaľ všetci títo ostatní odberatelia nepredstavujú viac ako 20 % konečného použitia plynu, a/alebo

b) zariadenia diaľkového vykurovania, pokiaľ zabezpečujú vykurovanie domácností a odberateľov uvedených v písmene a), za predpokladu, že tieto zariadenia nie sú schopné používať alternatívne palivá a sú pripojené k plynárenskej distribučnej alebo prepravnej sieti.

Členské štáty čo najskôr, najneskôr však do 3. decembra 2011 oznámia Komisii, či majú v úmysle začleniť do svojho vymedzenia pojmu chránený odberateľ písmeno a) a/alebo b);

2. „zodpovedný orgán“ znamená orgán štátnej správy alebo národný regulačný orgán, ktorý určil každý členský štát ako zodpovedný za zabezpečenie vykonávania opatrení stanovených v tomto nariadení. Platí to bez toho, aby tým bola dotknutá schopnosť členských štátov umožniť zodpovednému orgánu delegovanie úloh stanovených v tomto nariadení na iné orgány. Takéto delegované úlohy by sa vykonávali pod dohľadom zodpovedného orgánu a musia byť vymedzené v plánoch uvedených v článku 4.

Článok 3

Zodpovednosť za bezpečnosť dodávky plynu

1. Za bezpečnosť dodávky plynu nesú spoločne zodpovednosť plynárenské podniky, členské štáty, konkrétne prostredníctvom svojich zodpovedných orgánov, a Komisia v príslušných oblastiach svojich činností a kompetencií. Táto spoločná zodpovednosť si vyžaduje vysokú úroveň ich vzájomnej spolupráce.

2. Každý členský štát určí čo najskôr, najneskôr však do 3. decembra 2011 zodpovedný orgán, ktorý zaručí realizáciu opatrení stanovených v tomto nariadení. Kým nebude zodpovedný orgán oficiálne určený, vnútroštátne subjekty, ktoré sú v súčasnosti zodpovedné za bezpečnosť dodávky plynu, vykonávajú opatrenia, ktoré má podľa tohto nariadenia realizovať zodpovedný orgán. Tieto opatrenia zahŕňajú vykonanie posúdenia rizík uvedené v článku 9 a na základe tohto posúdenia rizík vypracovanie preventívneho akčného plánu a núdzového plánu a pravidelné monitorovanie bezpečnosti dodávky plynu na vnútroštátnej úrovni. Zodpovedné orgány spolupracujú

navzájom v snahe predísť prerušeniu dodávky a obmedziť škody v takýchto prípadoch. Členským štátom nemôže nič zabrániť v tom, aby v prípade potreby prijali vykonávacie právne predpisy, ak si to vyžaduje splnenie požiadaviek tohto nariadenia.

3. Každý členský štát bezodkladne oznámi Komisii názov zodpovedného orgánu po tom, ako ho určil, a v prípade potreby aj názvy vnútroštátnych subjektov zodpovedných za bezpečnosť dodávky plynu, ktoré vystupujú ako dočasný zodpovedný orgán v súlade s odsekom 2. Každý členský štát zverejní určenie týchto subjektov.

4. Pri vykonávaní opatrení ustanovených v tomto nariadení zodpovedný orgán stanoví úlohy a povinnosti jednotlivých zúčastnených subjektov takým spôsobom, aby sa zabezpečilo dodržiavanie trojúrovňového prístupu, ktorý najprv zahŕňa príslušné plynárenské podniky a priemysel, potom členské štáty na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni a nakoniec Úniu.

5. Komisia v prípade potreby koordinuje činnosti zodpovedných orgánov na regionálnej úrovni a na úrovni Únie, ktoré sú stanovené v tomto nariadení, okrem iného prostredníctvom Koordinačnej skupiny pre plyn uvedenej v článku 12 alebo Skupiny pre krízový manažment uvedenej v článku 11 ods. 4, najmä v prípade stavu núdze v Únii alebo v regióne podľa článku 11 ods. 1.

6. Opatrenia na zaistenie bezpečnosti dodávky, ktoré sa nachádzajú v preventívnych akčných plánoch a v núdzových plánoch, musia byť presne definované, transparentné, proporčné, nediskriminačné a overiteľné, nesmú neprimerane deformovať hospodársku súťaž a narúšať efektívne fungovanie vnútorného trhu s plynom, ani nesmú ohrozovať bezpečnosť dodávky plynu iných členských štátov ani Únie ako celku.

Článok 4

Vypracovanie preventívneho akčného plánu a núdzového plánu

1. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 3, zodpovedný orgán každého členského štátu po porade s plynárenskými podnikmi, príslušnými organizáciami zatupujúcimi záujmy domácností a priemyselných odberateľov plynu a národným regulačným orgánom, ak ním nie je zodpovedný orgán, vypracuje na vnútroštátnej úrovni:

- a) preventívny akčný plán obsahujúci opatrenia potrebné na odstránenie alebo znížovanie zistených rizík v súlade s posúdením rizika vykonaným podľa článku 9 a
- b) núdzový plán obsahujúci opatrenia, ktoré sa majú prijať na odstránenie alebo zníženie vplyvu prerušenia dodávky plynu v súlade s článkom 10.

2. Zodpovedné orgány si pred prijatím preventívneho akčného plánu a núdzového plánu na vnútroštátnej úrovni vymenia do 3. júna 2012 návrhy svojich preventívnych akčných plánov a núdzových plánov a poradia sa medzi sebou na príslušnej regionálnej úrovni a s Komisiou s cieľom zabezpečiť, aby návrhy ich plánov a opatrení neboli v rozpore s preventívnym akčným plánom a núdzovým plánom iného členského štátu a aby boli v súlade s týmto nariadením a ustanoveniami iných právnych predpisov Únie. Tieto konzultácie sa vykonávajú najmä medzi susediacimi členskými štátmi, konkrétne medzi systémami tvoriacimi izolované trhy a ich susednými členskými štátmi, a zahŕňajú napríklad tie členské štáty, ktoré sú určené v orientačnom zozname prílohy IV.

3. Na základe konzultácií uvedených v odseku 2 a eventuálnych odporúčaní Komisie môžu dotknuté zodpovedné orgány rozhodnúť, že popri plánoch vypracovaných na vnútroštátnej úrovni vypracujú spoločné preventívne akčné plány na regionálnej úrovni (ďalej len „spoločné preventívne akčné plány“) a spoločné núdzové plány na regionálnej úrovni (ďalej len „spoločné núdzové plány“). V prípade spoločných plánov sa dotknuté zodpovedné orgány v prípade potreby usilujú o uzavretie dohôd s cieľom spolupracovať na regionálnej úrovni. Ak je to potrebné, členské štáty tieto dohody formálne potvrdia.

4. Pri vypracúvaní a vykonávaní preventívneho akčného plánu a núdzového plánu na vnútroštátnej a/alebo regionálnej úrovni zodpovedný orgán náležite zohľadní nepretržitú bezpečnú prevádzku plynárenskej siete a v týchto plánoch rieši a stanoví technické prekážky narúšajúce prevádzku siete vrátane technických a bezpečnostných príčin, ktoré môžu spôsobiť obmedzenie tokov počas stavu núdze.

5. Najneskôr do 3. decembra 2012 sa prijímú a zverejnia preventívne akčné plány a núdzové plány vrátane spoločných plánov v náležitých prípadoch. Tieto plány sa bezodkladne oznámia Komisii. Komisia informuje Koordinačnú skupinu pre plyn. Zodpovedné orgány zaručia pravidelné monitorovanie vykonávania týchto plánov.

6. Do troch mesiacov od oznámenia plánov uvedených v odseku 5 zodpovedným orgánom:

- a) Komisia posúdi tieto plány v súlade s písmenom b). Na tento účel Komisia tieto plány konzultuje s Koordinačnou skupinou pre plyn a náležite zohľadní jej stanovisko. Komisia oboznámi Koordinačnú skupinu pre plyn so svojím hodnotením plánov a

b) ak Komisia na základe týchto konzultácií:

- i) usúdi, že preventívny akčný plán alebo núdzový plán nie je účinný na účel zníženia rizík zistených v posúdení rizík, môže dotknutému zodpovednému orgánu alebo dotknutým zodpovedným orgánom odporučiť zmenu a doplnenie tohto plánu;
- ii) považuje preventívny akčný plán alebo núdzový plán za nekonzistentný so scenármi rizík alebo s plánmi iného zodpovedného orgánu alebo za nevyhovujúci ustanoveniam tohto nariadenia alebo iných právnych predpisov Únie, požiada o zmenu a doplnenie daného plánu;
- iii) považuje preventívny akčný plán za ohrozenie bezpečnosti dodávky plynu iných členských štátov alebo Únie ako celku, rozhodne, že požiada zodpovedný orgán o preskúmanie preventívneho akčného plánu, a môže predložiť osobitné odporúčania na jeho zmenu a doplnenie. Komisia predloží podrobné zdôvodnenie svojho rozhodnutia.

7. Dotknutý zodpovedný orgán zmení a doplní svoj preventívny akčný plán alebo núdzový plán do štyroch mesiacov od oznámenia požiadavky Komisie uvedenej v odseku 6 písm. b) bode ii) a oznámi zmenený a doplnený plán Komisii alebo oznámi Komisii dôvody, prečo s touto požiadavkou nesúhlasí. V prípade nesúhlasu môže Komisia svoju požiadavku do dvoch mesiacov od odpovede zodpovedného orgánu stiahnuť alebo zvolať stretnutie s dotknutými zodpovednými orgánmi, a ak to považuje za potrebné, aj s Koordinačnou skupinou pre plyn, aby s nimi záležitosť prediskutovala. Komisia predloží podrobné zdôvodnenie žiadosti o akékoľvek zmeny a doplnenia plánov. Zodpovedný orgán v plnej miere zohľadní stanovisko Komisie. Ak sa konečné rozhodnutie zodpovedného orgánu odlišuje od stanoviska Komisie, zodpovedný orgán spolu s týmto rozhodnutím a stanoviskom Komisie predloží a zverejní dôvody, na ktorých je toto rozhodnutie založené, a to do dvoch mesiacov od doručenia stanoviska Komisie. V náležitých prípadoch zodpovedný orgán bezodkladne uverejní zmenený a doplnený plán.

8. Dotknutý zodpovedný orgán zmení a doplní svoj preventívny akčný plán do troch mesiacov od oznámenia rozhodnutia Komisie uvedeného v odseku 6 písm. b) bode iii) a oznámi svoj zmenený a doplnený preventívny akčný plán Komisii alebo oznámi Komisii dôvody, prečo s týmto rozhodnutím nesúhlasí. V prípade nesúhlasu môže Komisia do dvoch mesiacov od odpovede zodpovedného orgánu rozhodnúť, že svoju požiadavku zmení a doplní alebo že ju stiahne. Ak Komisia trvá na svojej požiadavke, dotknutý zodpovedný orgán zmení a doplní plán do dvoch mesiacov po oznámení rozhodnutia Komisie, pričom čo najviac zohľadní odporúčania Komisie uvedené v odseku 6 písm. b) bode iii), a oznámi ho Komisii.

Komisia informuje Koordinačnú skupinu pre plyn a náležite zohľadní jej odporúčania pri vypracúvaní svojho stanoviska k zmenenému a doplnenému plánu, ktorý má byť predložený

do dvoch mesiacov od oznámenia zodpovedného orgánu. Dotknutý zodpovedný orgán čo najviac zohľadní stanovisko Komisie a do dvoch mesiacov od doručenia stanoviska Komisie prijme a uverejní výsledný zmenený a doplnený plán.

9. Zachová sa dôvernosť citlivých obchodných informácií.

Článok 5

Obsah národných a spoločných preventívnych akčných plánov

1. Národné a spoločné preventívne akčné plány obsahujú:

- a) výsledky posúdenia rizika podľa článku 9;
- b) opatrenia, objemy, kapacity a časový rozvrh potrebný na splnenie štandardov infraštruktúry a dodávky, ako je stanovené v článkoch 6 a 8, v uplatniteľných prípadoch aj vrátane rozsahu, v akom môžu opatrenia na strane spotreby dostatočne a včas kompenzovať prerušenie dodávky, ako je uvedené v článku 6 ods. 2, určenie samostatnej najväčšej plynárenskej infraštruktúry spoločného záujmu v prípade uplatnenia článku 6 ods. 3 a každý zvýšený štandard dodávky podľa článku 8 ods. 2;
- c) povinnosti plynárenských podnikov a ostatných príslušných orgánov vrátane povinností v záujme bezpečnej prevádzky plynárenskej siete;
- d) ďalšie preventívne opatrenia, napríklad potrebu posilniť prepojenia medzi susediacimi členskými štátmi a možnosť diverzifikovať plynárenské trasy a zdroje dodávky, prípadne riešiť zistené riziká s cieľom čo najdlhšie zachovať dodávku plynu pre všetkých odberateľov;
- e) v uplatniteľných prípadoch mechanizmy, ktoré sa majú použiť na spoluprácu s inými členskými štátmi v rámci prípravy a vykonávania spoločných preventívnych akčných plánov a spoločných núdzových plánov, ako sa uvádza v článku 4 ods. 3;
- f) informácie o existujúcich a budúcich prepojeniach vrátane tých, ktoré zabezpečujú prístup do plynárenskej siete Únie, cezhraničných tokov, cezhraničného prístupu k zásobníkom a fyzickej kapacity pre prepravu plynu v oboch smeroch (ďalej len „obojsmerná kapacita“), najmä v stave núdze;
- g) informácie o všetkých záväzkoch týkajúcich sa služby vo verejnom záujme, ktoré súvisia s bezpečnosťou dodávky plynu.

2. Národné a spoločné preventívne akčné plány, najmä opatrenia na splnenie štandardu infraštruktúry uvedeného v článku 6, zohľadňujú desaťročný plán rozvoja siete v celej Únii, ktorý vypracuje ENTSO pre plyn podľa článku 8 ods. 10 nariadenia (ES) č. 715/2009.

3. Národné a spoločné preventívne akčné plány vychádzajú v prvom rade z trhových opatrení a zohľadňujú hospodárske dôsledky, efektívnosť a účinnosť opatrení, vplyv na fungovanie vnútorného trhu s energiou a dosah na životné prostredie a spotrebiteľov, nezaťažujú príliš plynárenské podniky ani nemajú negatívny vplyv na fungovanie vnútorného trhu s plynom.

4. Národné a spoločné preventívne akčné plány sa aktualizujú každé dva roky, pokiaľ si to okolnosti nevyžadujú častejšie, a zohľadňujú aktualizované posúdenie rizika. Konzultácie stanovené medzi zodpovednými orgánmi podľa článku 4 ods. 2 sa uskutočnia pred prijatím aktualizovaného plánu.

Článok 6

Štandard infraštruktúry

1. Členský štát alebo, ak tak určitý členský štát stanoví, zodpovedný orgán zabezpečí, aby sa prijali potrebné opatrenia tak, aby najneskôr do 3. decembra 2014 kapacita ostatnej infraštruktúry, stanovená podľa vzorca N-1 uvedeného v bode 2 prílohy I, dokázala v prípade prerušenia samostatnej najväčšej plynárenskej infraštruktúry bez toho, aby bol dotknutý odsek 2 tohto článku, uspokojiť celkový dopyt po plyne vo výpočtovej oblasti počas dňa s výnimočne vysokou spotrebou plynu, ktorý sa vyskytuje so štatistickou pravdepodobnosťou raz za 20 rokov. Kde je to vhodné a potrebné, tento postup nemá vplyv na zodpovednosť prevádzkovateľov sietí vynaložiť zodpovedajúce investície a na povinnosti prevádzkovateľov prepravných sietí, ako je stanovené v smernici 2009/73/ES a nariadení (ES) č. 715/2009.

2. Povinnosť zabezpečiť, aby ostatná infraštruktúra mala kapacitu na uspokojenie celkového dopytu po plyne, ako sa uvádza v odseku 1, sa považuje za splnenú, ak zodpovedný orgán preukáže v preventívnom akčnom pláne, že prerušenie dodávky bude možné dostatočne a včas kompenzovať prostredníctvom vhodných trhových opatrení na strane spotreby. Na tento účel sa použije vzorec uvedený v bode 4 prílohy I.

3. Ak je to vhodné, na základe posúdenia rizika uvedeného v článku 9 sa môžu dotknuté zodpovedné orgány rozhodnúť, že povinnosť stanovená v odseku 1 tohto článku sa nespĺní na vnútroštátnej, ale na regionálnej úrovni. V takom prípade sa vypracujú spoločné preventívne akčné plány podľa článku 4 ods. 3. Uplatňuje sa bod 5 prílohy I.

4. Každý zodpovedný orgán po konzultácii s relevantnými plynárenskými podnikmi bezodkladne informuje Komisiu o akomkoľvek nedodržaní povinnosti stanovenej v odseku 1 a informuje Komisiu o jeho príčinách.

5. Prevádzkovatelia prepravných sietí umožnia čo najskôr, najneskôr však do 3. decembra 2013, stálu obojsmernú kapacitu na všetkých cezhraničných prepojeniach medzi členskými štátmi, okrem prípadov:

a) ak ide o prepojenia na zariadenia na výrobu plynu, na zariadenia LNG a na distribučné siete, alebo

b) keď bola udelená výnimka v súlade s článkom 7.

Prevádzkovatelia prepravných sietí do 3. decembra 2013 prispôbia fungovanie celých prepravných sietí alebo ich častí tak, aby umožňovali fyzický tok plynu v oboch smeroch cez cezhraničné prepojenia.

6. Ak už obojsmerná kapacita existuje alebo sa buduje pre konkrétne cezhraničné prepojenie, povinnosť uvedená v odseku 5 prvom pododseku sa v prípade tohto prepojenia považuje za splnenú, okrem prípadov, ak jeden alebo viacero členských štátov požaduje posilnenie kapacity z bezpečnostných dôvodov. V prípade takejto požiadavky na posilnenie bezpečnosti sa uplatňuje postup uvedený v článku 7.

7. Členský štát, alebo ak tak určitý členský štát stanoví, zodpovedný orgán zabezpečí, aby prvým krokom bolo vždy transparentné, podrobné a nediskriminačné testovanie trhu s plynom s cieľom posúdiť, či si trh vyžaduje investície do infraštruktúry, ktoré sú potrebné na splnenie povinností stanovených v odsekoch 1 a 5.

8. Národné regulačné orgány v súlade s článkom 41 ods. 8 smernice 2009/73/ES a článkom 13 nariadenia (ES) č. 715/2009 zohľadňujú skutočne vynaložené náklady na plnenie povinnosti uvedenej v odseku 1 a náklady na umožnenie stálej obojsmernej kapacity s cieľom poskytnúť primerané stimuly pri transparentnom a podrobnom stanovovaní alebo schvaľovaní sadzieb alebo metodík. Ak si trh nevyžaduje investície na umožnenie obojsmernej kapacity a ak v dôsledku týchto investícií vznikajú náklady viac ako jednému členskému štátu, prípadne jednému členskému štátu v prospech jedného alebo viacerých členských štátov, národné regulačné orgány všetkých dotknutých členských štátov rozhodnú spoločne o ich rozdelení pred prijatím akéhokoľvek investičného rozhodnutia. Pri delbe nákladov sa zohľadní najmä miera prospešnosti investícií do infraštruktúry z hľadiska zvýšenia bezpečnosti dodávky dotknutých členských štátov. Uplatňuje sa článok 8 ods. 1 nariadenia (ES) č. 713/2009.

9. Zodpovedný orgán zabezpečí, aby každá nová prepravná infraštruktúra prispievala k bezpečnosti dodávky prostredníctvom rozvoja dobre prepojenej siete, v prípade potreby aj prostredníctvom dostatočného množstva cezhraničných vstupných a výstupných miest v súlade s dopytom trhu a zistenými rizikami. Ak je to vhodné, zodpovedný orgán v posúdení rizika stanoví, kde existujú vnútorné prekážky a kde môže vnútroštátna vstupná kapacita a infraštruktúra, najmä prepravné siete, prispôsobiť toky plynu na vnútroštátnej úrovni možnosti narušenia samostatnej najväčšej plynárenskej infraštruktúry uvedenej v posúdení rizika.

10. Luxembursko, Slovinsko a Švédsko na základe výnimky nie sú viazané povinnosťou, ale naďalej sa usilujú plniť povinnosť stanovenú v odseku 1 tohto článku a súčasne zabezpečovať dodávky plynu chráneným odberateľom v súlade s článkom 8. Táto výnimka sa uplatňuje:

- a) v prípade Luxemburska: pokiaľ má aspoň dve prepojenia s ďalšími členskými štátmi, najmenej dva rôzne dodávateľské zdroje a na svojom území nemá žiadne zásobníky plynu ani zariadenia LNG;
- b) v prípade Slovinska: pokiaľ má aspoň dve prepojenia s ďalšími členskými štátmi, najmenej dva rôzne dodávateľské zdroje a na svojom území nemá žiadne zásobníky plynu ani zariadenia LNG;
- c) v prípade Švédska: pokiaľ jeho územím neprechádza žiadna preprava do ďalších členských štátov, jeho ročná hrubá spotreba plynu predstavuje menej ako 2 Mtoe a menej ako 5 % celkovej spotreby primárnej energie z plynu.

Tieto tri členské štáty zabezpečia transparentným, podrobným a nediskriminačným spôsobom pravidelné testovanie trhu z hľadiska investícií do infraštruktúry a výsledky týchto testov zverejnia.

Členské štáty uvedené v prvom pododseku informujú Komisiu o každej zmene týkajúcej sa podmienok stanovených v uvedenom pododseku. Výnimka stanovená v prvom pododseku sa prestane uplatňovať, ak už nie je splnená aspoň jedna z uvedených podmienok.

Každý z členských štátov uvedených v prvom pododseku predloží do 3. decembra 2018 Komisii správu, v ktorej opíše situáciu týkajúcu sa príslušných podmienok stanovených v uvedenom pododseku a vyhládok na dodržanie povinnosti podľa odseku 1, pričom zohľadnia hospodársky dosah dodržania štandardov infraštruktúry, výsledky testovania trhu, vývoj na trhu s plynom a projekty v oblasti plynárenskej infraštruktúry v regióne. Na základe tejto správy, a ak sú naďalej splnené príslušné podmienky stanovené v prvom pododseku tohto odseku, Komisia môže rozhodnúť, že výnimka stanovená

v prvom pododseku sa môže uplatňovať aj ďalšie štyri roky. V prípade pozitívneho rozhodnutia sa postup stanovený v tomto pododseku opakuje po štyroch rokoch.

Článok 7

Postup umožnenia obojsmernej kapacity alebo požiadavky o výnimku

1. V prípade každého cezhraničného prepojenia medzi členskými štátmi okrem tých, ktoré sú vyňaté podľa článku 6 ods. 5 písm. a), a okrem prípadov, keď obojsmerná kapacita už existuje alebo sa buduje a jeden alebo viaceré členské štáty ešte nepožiadali o posilnenie z dôvodov bezpečnosti dodávky, prevádzkovatelia prepravných sietí najneskôr do 3. marca 2012 predložia svojim členským štátom, alebo ak tak členský štát určí, svojim zodpovedným orgánom alebo regulačným orgánom (spolu uvedené v tomto článku ako „dotknuté orgány“) po konzultácii so všetkými ďalšími dotknutými prevádzkovateľmi prepravných sietí:

- a) návrh obojsmernej kapacity týkajúci sa spätného smeru (ďalej len „kapacita spätného toku“) alebo
- b) žiadosť o vyňatie z povinnosti umožniť obojsmernú kapacitu.

2. Návrh kapacity spätného toku alebo žiadosť o výnimku uvedená v odseku 1 vychádza z posúdenia dopytu trhu, odhadov spotreby a dodávky, technickej uskutočniteľnosti, nákladov na kapacitu spätného toku vrátane následného posilnenia prepravnej siete a výhod pre bezpečnosť dodávky a prípadne, spolu s ďalšími možnými opatreniami, zohľadňuje možný prínos kapacity spätného toku k plneniu štandardu infraštruktúry stanovenému v článku 6 v prípade členských štátov, ktoré využívajú kapacitu spätného toku.

3. Dotknutý orgán, ktorému je adresovaný návrh alebo žiadosť o výnimku, bezodkladne oboznámi s týmto návrhom alebo žiadosťou dotknuté orgány iných členských štátov, ktoré by na základe posúdenia rizika mohli využívať kapacitu spätného toku, a Komisiu. Tento dotknutý orgán umožní uvedeným dotknutým orgánom a Komisii vydať stanovisko v priebehu štvormesačnej lehoty, ktorá začína dňom prijatia daného oznámenia.

4. Do dvoch mesiacov od skončenia lehoty uvedenej v odseku 3 dotknutý orgán na základe kritérií uvedených v odseku 2 a posúdenia rizika vykonaného v súlade s článkom 9, pri čo najväčšom zohľadnení stanovísk prijatých v súlade s odsekom 3 tohto článku a prihliadnutí na aspekty, ktoré nemajú výlučne hospodársky charakter, napríklad bezpečnosť dodávky plynu a prínos k vnútornému trhu s plynom:

- a) udelí výnimku, ak by kapacita spätného toku výrazne neposilnila bezpečnosť dodávky akéhokoľvek členského štátu či regiónu alebo ak by investičné náklady výrazne prevažovali nad prípadnými prínosmi pre bezpečnosť dodávky, alebo
- b) prijme návrh kapacity spätného toku, alebo
- c) požiada prevádzkovateľa prepravnej siete, aby zmenil svoj návrh.

Dotknutý orgán bezodkladne oznámi Komisii svoje rozhodnutie spolu s ďalšími relevantnými informáciami, v ktorých uvedie dôvody tohto rozhodnutia, vrátane stanovísk prijatých v súlade s odsekom 3 tohto článku. Dotknuté orgány sa usilujú zabezpečiť, aby si vzájomne závislé rozhodnutia týkajúce sa rovnakých prepojení či prepojených plynovodov navzájom neodporovali.

5. Do dvoch mesiacov od prijatia tohto oznámenia a v prípade, že existujú nezrovnalosti medzi rozhodnutím dotknutého orgánu a stanoviskami ďalších dotknutých orgánov, môže Komisia požiadať, aby dotknutý orgán zmenil svoje rozhodnutie. Toto obdobie môže byť predĺžené o ďalší jeden mesiac, pokiaľ Komisia požaduje dodatočné informácie. Každý návrh Komisie, v ktorom sa vyžaduje zmena rozhodnutia dotknutého orgánu, sa vykoná na základe prvkov a kritérií stanovených v odseku 2 a odseku 4 písm. a), s prihliadnutím na dôvody rozhodnutia dotknutého orgánu. Dotknutý orgán vyhovie žiadosti tým, že zmení svoje rozhodnutie v priebehu štyroch týždňov. Ak Komisia v uvedenej dvojmesačnej lehote nekoná, považuje sa to za nevznesenie námietok proti rozhodnutiu dotknutého orgánu.

6. V prípade, že je potrebná dodatočná kapacita spätného toku v súlade s výsledkami posúdenia rizika vykonaného v súlade s článkom 9, postup stanovený v odsekoch 1 až 5 tohto článku sa opakuje na žiadosť prevádzkovateľa prepravnej siete, dotknutého orgánu alebo Komisie.

7. Komisia a dotknutý orgán za každých okolností zachovávajú dôvernosť citlivých obchodných informácií.

Článok 8

Štandardy dodávky

1. Zodpovedný orgán od ním určených plynárenských podnikov vyžaduje, aby prijali opatrenia na zabezpečenie

dodávky plynu chráneným odberateľom členského štátu v týchto prípadoch:

- a) mimoriadne teploty počas sedemdňovej špičky, ktorá sa štatisticky vyskytuje raz za 20 rokov;
- b) aspoň 30-dňové obdobie výnimočne vysokej spotreby plynu, ktoré sa štatisticky vyskytuje raz za 20 rokov, a
- c) aspoň 30-dňové obdobie v prípade prerušenia samostatnej najväčšej plynárenskej infraštruktúry v bežných zimných podmienkach.

Zodpovedný orgán určí plynárenské podniky uvedené v prvom pododseku najneskôr do 3. júna 2012.

2. Každý zvýšený štandard dodávky, ktorý prekročí rámec aspoň 30-dňových období uvedených v odseku 1 písm. b) a c), alebo každá dodatočná povinnosť uložená z dôvodu bezpečnosti dodávky plynu vychádza z posúdenia rizika uvedeného v článku 9, sa premietne do preventívneho akčného plánu a:

- a) je v súlade s článkom 3 ods. 6;
- b) nenaruša neprimerane hospodársku súťaž ani nebráni fungovaniu vnútorného trhu s plynom;
- c) nemá negatívny dosah na schopnosť akéhokoľvek iného členského štátu poskytovať dodávky chráneným odberateľom v súlade s týmto článkom v prípade stavu núdze na úrovni štátu, Únie alebo regiónu a
- d) spĺňa kritériá vymedzené v článku 11 ods. 5 v prípade stavu núdze na úrovni Únie alebo regiónu.

V duchu solidarity zodpovedný orgán v preventívnom akčnom pláne a v núdzovom pláne určí, ako možno akýkoľvek zvýšený štandard dodávky alebo dodatočnú povinnosť plynárenských podnikov dočasne znížiť v prípade stavu núdze na úrovni Únie alebo regiónu.

3. Po skončení období vymedzených zodpovedným orgánom v súlade s odsekmi 1 a 2 alebo podľa prísnejších podmienok, ako sú podmienky vymedzené v odseku 1, sa zodpovedný orgán a plynárenské podniky snažia zachovať dodávky plynu čo najdlhšie, najmä dodávky pre chránených odberateľov.

4. Povinnosti plynárenských podnikov týkajúce sa plnenia štandardov dodávky uvedených v tomto článku nie sú diskriminačné a nezaťažujú príliš tieto podniky.

5. Plynárenské podniky môžu tieto povinnosti plniť podľa potreby na regionálnej úrovni alebo na úrovni Únie. Zodpovedný orgán nevyžaduje, aby boli štandardy ustanovené v tomto článku splnené len v rámci infraštruktúry, ktorá sa nachádza na jeho území.

6. Zodpovedný orgán zabezpečí, aby sa podmienky týkajúce sa dodávok chráneným odberateľom stanovili bez toho, aby tým bolo dotknuté riadne fungovanie vnútorného trhu s plynom a za cenu rešpektujúcu trhovú hodnotu dodávok.

Článok 9

Posúdenie rizika

1. Do 3. decembra 2011 každý zodpovedný orgán posúdi v celom rozsahu na základe ďalej uvedených spoločných prvkov riziká, ktoré majú vplyv na bezpečnosť dodávky plynu v jeho členskom štáte, prostredníctvom:

- a) použitia štandardov uvedených v článkoch 6 a 8, pričom sa uvedie výpočet vzorca N-1, použité predpoklady vrátane výpočtu vzorca N-1 na regionálnej úrovni, ako aj údaje potrebné na tento výpočet;
- b) zohľadnenia všetkých príslušných vnútroštátnych a regionálnych okolností, najmä veľkosti trhu, konfigurácie siete, skutočných tokov vrátane výstupného toku plynu z daného členského štátu, možnosti obojsmerných fyzických tokov vrátane potenciálnej potreby systematického posilňovania prepravnej siete, existencie ťažby a skladovania a úlohy plynu v energetickom mixe, najmä s ohľadom na diaľkové vykurovanie a výrobu elektrickej energie, a potreby prevádzky priemyslu a hľadísk týkajúcich sa bezpečnosti a kvality plynu;
- c) spustenia rôznych scenárov výnimočne vysokej spotreby plynu a prerušenia dodávok, napr. zlyhania hlavných prepravných infraštruktúr, zásobníkov alebo LNG terminálov a prerušenia dodávok od dodávateľov z tretích krajín, pričom sa zohľadní história, pravdepodobnosť, obdobie, frekvencia a trvanie ich výskytu a v náležitých prípadoch aj geopolitické riziká a posúdia sa možné dôsledky týchto scenárov;
- d) zistenia interakcie a korelácie rizík s inými členskými štátmi, a to aj pokiaľ ide okrem iného o prepojenia, cezhraničné

dodávky, cezhraničný prístup k skladovacím zariadeniam a obojsmernú kapacitu;

e) zohľadnenia maximálnej kapacity prepojenia všetkých hraničných vstupných a výstupných bodov.

2. Ak sa uplatňuje článok 4 ods. 3, dotknuté zodpovedné orgány vykonávajú aj spoločné posúdenie rizík na regionálnej úrovni.

3. Plynárenské podniky, priemyselní odberatelia plynu, príslušné organizácie zastupujúce záujmy domácností a priemyselných odberateľov plynu, ako aj členské štáty a národný regulačný orgán, ak ním nie je zodpovedný orgán, spolupracujú so zodpovedným orgánom a na požiadanie poskytujú všetky potrebné informácie na posúdenie rizika.

4. Posúdenie rizika sa aktualizuje prvýkrát najneskôr 18 mesiacov po schválení preventívnych akčných plánov a núdzových plánov uvedených v článku 4 a potom každé dva roky pred 30. septembrom daného roka, pokiaľ si to okolnosti nevyžadujú častejšie. Posúdenie rizika zohľadňuje pokrok dosiahnutý v oblasti investícií, ktoré sú potrebné na plnenie štandardu infraštruktúry stanoveného v článku 6, ako aj problémy s uplatňovaním nových alternatívnych riešení v danej krajine.

5. Posúdenie rizika vrátane jeho aktualizovaných verzií sa bezodkladne poskytne Komisii.

Článok 10

Núdzové plány a úrovne krízových situácií

1. Národné a spoločné núdzové plány:
  - a) vychádzajú z úrovni krízovej situácie stanovených v odseku 3;
  - b) vymedzujú úlohu a povinnosti plynárenských podnikov a priemyselných odberateľov plynu vrátane zainteresovaných výrobcov elektrickej energie, so zreteľom na rôznu mieru, do akej sú postihnuté v prípade prerušenia dodávok, a ich súčinnosť so zodpovednými orgánmi a v prípade potreby s národnými regulačnými orgánmi na jednotlivých úrovniach krízovej situácie stanovených v odseku 3;
  - c) vymedzujú úlohu a povinnosti zodpovedných orgánov a iných orgánov, ktorým boli pridelené úlohy uvedené v článku 2 ods. 2 na jednotlivých úrovniach krízovej situácie stanovených v odseku 3 tohto článku;

- d) zaručujú, aby sa plynárenským podnikom a priemyselným odberateľom plynu poskytol dostatok príležitostí reagovať na každej z úrovni krízovej situácie;
- e) v náležitých prípadoch identifikujú opatrenia a kroky, ktoré sa majú prijať na zmiernenie potenciálneho dosahu prerušenia dodávky plynu na diaľkové vykurovanie a dodávky elektrickej energie vyrábanej z plynu;
- f) stanovujú podrobné postupy a opatrenia pre každú úroveň krízovej situácie vrátane zodpovedajúcich režimov výmeny informácií;
- g) uvádzajú meno krízového manažéra alebo krízový štáb a určujú jeho úlohu;
- h) stanovujú, akým spôsobom môžu trhové opatrenia, najmä opatrenia uvedené v prílohe II, prispieť k zvládnutiu situácie na úrovni pohotovosti a k zmierneniu situácie na úrovni stavu núdze;
- i) stanovujú, akým spôsobom môžu prispieť plánované netrhové opatrenia, najmä opatrenia uvedené v prílohe III, alebo ako sa môžu uplatniť na úrovni stavu núdze, a posudzujú, do akej miery je nevyhnutné prijatie netrhových opatrení, aby sa krízová situácia dala zvládnuť, posudzujú ich dôsledky a stanovujú postupy ich realizácie, pričom berú do úvahy, že netrhové opatrenia sa používajú iba vtedy, ak trhové opatrenia samotné už nedokážu zabezpečiť dodávky, najmä chráneným odberateľom;
- j) opisujú mechanizmy používané na spoluprácu s ďalšími členskými štátmi v rámci jednotlivých úrovní krízovej situácie;
- k) podrobne stanovujú povinnosti plynárenských podnikov v oblasti podávania správ v prípade úrovni pohotovosti a stavu núdze;
- l) stanovujú zoznam vopred stanovených opatrení na sprístupnenie plynu v prípade stavu núdze vrátane obchodných dohôd medzi stranami zúčastňujúcimi sa na takýchto opatreniach a v náležitých prípadoch kompenzačných mechanizmov určených plynárenským podnikom, pričom sa zohľadní dôvernosc citlivých údajov. Takéto opatrenia môžu zahŕňať cezhraničné dohody medzi členskými štátmi a/alebo plynárenskými podnikmi.
2. Národné a spoločné núdzové plány sa aktualizujú každé dva roky, pokiaľ si to okolnosti nevyžadujú častejšie, a zohľadňujú aktualizované posúdenie rizika. Plánované konzultácie medzi zodpovednými orgánmi podľa článku 4 ods. 2 sa uskutočnia pred prijatím aktualizovaných plánov.
3. Tri hlavné úrovne krízovej situácie sú:
- a) úroveň včasného varovania (včasné varovanie): v prípade, že existuje konkrétna, závažná a spoľahlivá informácia o tom, že by mohlo dôjsť k situácii, ktorá pravdepodobne výrazne zhorší stav dodávky a môže viesť k prechodu na úroveň pohotovosti alebo stavu núdze; úroveň včasného varovania môže byť spustená mechanizmom včasného varovania;
- b) úroveň pohotovosti (pohotovosť): v prípade, že dôjde k prerušeniu dodávky alebo k výnimočne vysokej spotrebe plynu, čo výrazne ohrozí stav dodávky, ale trh je ešte schopný riešiť toto prerušenie alebo túto spotrebu bez toho, aby bolo potrebné uplatniť netrhové opatrenia;
- c) úroveň núdze (stav núdze): v prípade, že dôjde k výnimočne vysokej spotrebe plynu, výraznému prerušeniu dodávky alebo inému zásadnému zhoršeniu situácie dodávky, a v prípade, že boli uplatnené všetky relevantné trhové opatrenia, avšak dodávky plynu nepostačujú na to, aby plnili zostávajúci dopyt po plyne, takže sa musia dodatočne zaviesť netrhové opatrenia, a to najmä s cieľom zachovať dodávky plynu chráneným odberateľom podľa článku 8.
4. Národné a spoločné núdzové plány zabezpečujú zachovanie cezhraničného prístupu k infraštruktúre v prípade stavu núdze, a to v súlade s nariadením (ES) č. 715/2009, pokiaľ je to technicky a bezpečnostne možné. Plány musia byť v súlade s článkom 3 ods. 6 tohto nariadenia a nemôžu obsahovať opatrenia na nadmerné obmedzenie cezhraničného toku plynu.
5. V prípade, že zodpovedný orgán vyhlási ktorúkoľvek z úrovní krízovej situácie uvedených v odseku 3, informuje o tom bezodkladne Komisiu a poskytne jej všetky potrebné informácie, najmä informácie o opatreniach, ktoré zamýšľa prijať. V prípade stavu núdze, ktorý môže mať za následok žiadosť o poskytnutie pomoci od Únie a jej členských štátov, zodpovedný orgán daného členského štátu o tom bezodkladne informuje Monitorovacie a informačné centrum Komisie pre civilnú ochranu.
6. V prípade, že zodpovedný orgán vyhlási stav núdze, prijme vopred stanovené opatrenia uvedené vo svojom núdzovom pláne a bezodkladne o tom informuje Komisiu, najmä o opatreniach, ktoré hodlá prijať v súlade s odsekom 1. Za náležité odôvodnených výnimočných okolností môže zodpovedný orgán podniknúť kroky, ktoré sa od núdzového plánu odkláňajú. Zodpovedný orgán bezodkladne informuje Komisiu o každom takomto opatrení a poskytne jeho zdôvodnenie.

7. Členské štáty, a najmä zodpovedné orgány, zabezpečia, aby:

- a) neboli zavedené žiadne opatrenia, ktoré kedykoľvek nepriemerane obmedzujú tok plynu v rámci vnútorného trhu;
- b) neboli zavedené žiadne opatrenia, ktoré by mohli vážne ohroziť situáciu v oblasti dodávky plynu v inom členskom štáte, a
- c) bol zachovaný cezhraničný prístup k infraštruktúre v súlade s nariadením (ES) č. 715/2009, pokiaľ je to technicky a bezpečnostne možné v súlade s núdzovým plánom.

8. Komisia čo najskôr, avšak v každom prípade do piatich dní od obdržania informácie od zodpovedného orgánu uvedenej v odseku 5 preskúma, či je vyhlásenie stavu núdze opodstatnené v súlade s odsekom 3 písm. c), či sú prijaté kroky v súlade s opatreniami uvedenými v núdzovom pláne, nezaťažujú nepriemerane plynárenské podniky a či sú v súlade s odsekom 7. Komisia môže na žiadosť zodpovedného orgánu, plynárenských podnikov alebo z vlastnej iniciatívy požiadať zodpovedný orgán, aby zmenil opatrenia, ak sú v rozpore s podmienkami uvedenými v odseku 7 a v prvej vete tohto odseku. Komisia môže tiež požiadať zodpovedný orgán, aby zrušil vyhlásenie stavu núdze, ak takéto vyhlásenie už nie je opodstatnené podľa odseku 3 písm. c).

Zodpovedný orgán zmení svoje opatrenia do troch dní od oznámenia požiadavky Komisie a oznámi to Komisii alebo ju informuje o dôvodoch, pre ktoré s touto žiadosťou nesúhlasí. V tomto prípade môže Komisia svoju žiadosť do troch dní zmeniť alebo stiahnuť, alebo zvolať stretnutie so zodpovedným orgánom, alebo v prípade potreby s dotknutými zodpovednými orgánmi, a ak to považuje za potrebné, aj s Koordinačnou skupinou pre plyn, aby s nimi záležitosť prediskutovala. Komisia predloží podrobné zdôvodnenie žiadosti o akúkoľvek zmenu opatrenia. Zodpovedný orgán v plnej miere zohľadní stanovisko Komisie. Ak sa konečné rozhodnutie zodpovedného orgánu odlišuje od stanoviska Komisie, zodpovedný orgán predloží dôvody, ktoré ho k rozhodnutiu viedli.

Článok 11

Reakcie Únie a regiónov na stav núdze

1. Na žiadosť zodpovedného orgánu, ktorý vyhlásil stav núdze, a po overení v súlade s článkom 10 ods. 8 môže Komisia vyhlásiť stav núdze v Únii alebo regionálny stav núdze pre osobitne postihnutý geografický región. Na žiadosť aspoň dvoch zodpovedných orgánov, ktoré vyhlásili stav núdze, a po overení v súlade s článkom 10 ods. 8 a v prípade, že sú dôvody stavu núdze prepojené, Komisia vyhlási, podľa situácie,

stav núdze v Únii alebo regionálny stav núdze. Vo všetkých prípadoch Komisia zhromaždí stanoviská, pričom využije komunikačné prostriedky najvhodnejšie pre danú situáciu, a riadne zohľadní relevantné informácie od iných zodpovedných orgánov. Keď usúdi, že hlavný dôvod stavu núdze v Únii alebo regionálneho stavu núdze pominul a stav núdze už nie je opodstatnený, Komisia vyhlási koniec stavu núdze v Únii alebo regionálneho stavu núdze. V každom prípade Komisia svoje rozhodnutie odôvodní a informuje o ňom Radu.

2. Komisia zvolá stretnutie Koordinačnej skupiny pre plyn, hneď ako vyhlási stav núdze v Únii alebo regionálny stav núdze. Počas stavu núdze v Únii alebo regionálneho stavu núdze môže Komisia na žiadosť aspoň troch členských štátov obmedziť účasť zástupcov členských štátov a zodpovedných orgánov v Koordinačnej skupine pre plyn na celé stretnutie alebo jeho časť.

3. V prípade stavu núdze v Únii alebo regionálneho stavu núdze podľa odseku 1 koordinuje Komisia činnosť zodpovedných orgánov, pričom v plnej miere zohľadňuje relevantné informácie a výsledky konzultácií s Koordinačnou skupinou pre plyn. Komisia najmä:

- a) zabezpečuje výmenu informácií;
- b) zabezpečuje konzistentnosť a efektívnosť činnosti na úrovni členských štátov a regionálnej úrovni vo vzťahu k úrovni Únie;
- c) koordinuje činnosti vzhľadom na tretie krajiny.

4. Komisia môže zvolať skupinu pre krízový manažment zloženú z krízových manažérov uvedených v článku 10 ods. 1 písm. g) z členských štátov, ktorých sa stav núdze týka. Po dohode s krízovými manažérmi môže Komisia prizvať iné relevantné zainteresované strany. Komisia zabezpečí, aby bola Koordinačná skupina pre plyn pravidelne informovaná o činnosti skupiny pre krízový manažment.

5. Členské štáty, a najmä zodpovedné orgány, zabezpečia, aby:

- a) neboli zavedené žiadne opatrenia, ktoré kedykoľvek nepriemerane obmedzujú tok plynu v rámci vnútorného trhu, najmä tok plynu na postihnuté trhy;

b) neboli zavedené žiadne opatrenia, ktoré by mohli vážne ohroziť situáciu v oblasti dodávky plynu v inom členskom štáte, a

c) bol zachovaný cezhraničný prístup k infraštruktúre v súlade s nariadením (ES) č. 715/2009, pokiaľ je to technicky a bezpečnostne možné v súlade s núdzovým plánom.

6. Ak sa na žiadosť zodpovedného orgánu alebo plynárenského podniku alebo z vlastnej iniciatívy Komisia domnieva, že v čase stavu núdze v Únii alebo regionálneho stavu núdze je opatrenie prijaté členským štátom alebo zodpovedným orgánom respektíve konanie plynárenského podniku v rozpore s odsekom 5, Komisia požiada členský štát alebo zodpovedný orgán, aby svoje opatrenie zmenil alebo aby konal s cieľom dosiahnuť súlad s odsekom 5 a aby ju zároveň informoval o dôvodoch tohto opatrenia alebo konania. Riadne sa zohľadňuje potreba bezpečnej prevádzky plynárenských sietí za každých okolností.

Členský štát alebo zodpovedný orgán zmení svoje opatrenia do troch dní od oznámenia požiadavky Komisie a oznámi ich Komisii alebo vysvetlí Komisii dôvody, pre ktoré s touto žiadosťou nesúhlasí. V tomto prípade môže Komisia svoju žiadosť do troch dní zmeniť alebo stiahnuť, alebo zvolať stretnutie s členským štátom alebo zodpovedným orgánom, a ak to považuje za potrebné, aj s Koordinačnou skupinou pre plyn, aby s nimi záležitosť prediskutovala. Komisia predloží podrobné zdôvodnenie žiadosti o akúkoľvek zmenu opatrenia. Členský štát alebo zodpovedný orgán v plnej miere zohľadní stanovisko Komisie. Ak sa konečné rozhodnutie zodpovedného orgánu alebo členského štátu odlišuje od stanoviska Komisie, zodpovedný orgán alebo členský štát predloží dôvody, ktoré ho k rozhodnutiu viedli.

7. Komisia po konzultácii s Koordinačnou skupinou pre plyn vytvorí stály rezervný zoznam osobitnej skupiny pre monitorovanie, ktorú tvoria odborníci v oblasti priemyslu a zástupcovia Komisie. Táto osobitná skupina pre monitorovanie môže byť rozmiestnená mimo Únie a v spolupráci s dodávateľskými a tranzitnými tretími krajinami monitoruje toky plynu do Únie a podáva o nich správy.

8. Zodpovedný orgán poskytuje informácie o akejkoľvek potrebe pomôcť Monitorovaciemu a informačnému centru Komisie pre civilnú ochranu. Monitorovacie a informačné centrum pre civilnú ochranu vyhodnocuje celkový stav a vydáva odporúčania týkajúce sa pomoci, ktorá by mala byť poskytnutá najpostihnutejším členským štátom a v prípade potreby tretím krajinám.

Článok 12

Koordinačná skupina pre plyn

1. Úlohou Koordinačnej skupiny pre plyn je uľahčovať koordináciu opatrení v oblasti bezpečnosti dodávky plynu. Táto skupina sa skladá zo zástupcov členských štátov, najmä ich zodpovedných orgánov, ako aj agentúry, ENTSO pre plyn a zastupiteľských orgánov príslušného odvetvia priemyslu a príslušných odberateľov. Komisia v konzultácii s členskými štátmi rozhodne o zložení skupiny, pričom zabezpečí jej úplnú reprezentatívnosť. Skupine predsedá Komisia. Skupina vypracuje svoj rokovací poriadok.

2. V súlade s týmto nariadením Komisia konzultuje s Koordinačnou skupinou pre plyn, ktorá jej pomáha, najmä pokiaľ ide o tieto otázky:

a) bezpečnosť dodávky plynu, kedykoľvek a obzvlášť v obdobiach stavu núdze;

b) všetky informácie dôležité pre bezpečnosť dodávky plynu na úrovni jednotlivých členských štátov, regiónov a Únie;

c) osvedčené postupy a prípadné usmernenia pre všetky dotknuté strany;

d) úroveň bezpečnosti dodávky, referenčné hodnoty a metodiky vyhodnocovania;

e) scenáre jednotlivých členských štátov, regiónov a Únie a testovanie úrovni pripravenosti;

f) hodnotenie preventívnych akčných plánov a núdzových plánov a realizácia opatrení v nich stanovených;

g) koordinácia opatrení na riešenie stavu núdze v rámci Únie, s tretími krajinami, ktoré sú zmluvnými stranami Zmluvy o založení Energetického spoločenstva a s ostatnými tretími krajinami;

h) pomoc, ktorú potrebujú najviac postihnuté členské štáty.

3. Komisia zvoláva stretnutia Koordinačnej skupiny pre plyn v pravidelných intervaloch a poskytuje informácie, ktoré získala od zodpovedných orgánov, pričom zachováva dôvernosť citlivých obchodných informácií.

Článok 13

Výmena informácií

1. V prípade, že v členských štátoch existujú povinnosti služby vo verejnom záujme, ktoré sa týkajú bezpečnosti dodávky plynu, uverejnia ich členské štáty do 3. januára 2011. Všetky ďalšie aktualizácie alebo dodatočné povinnosti služby vo verejnom záujme, ktoré sa týkajú bezpečnosti dodávky plynu, budú tiež uverejnené, hneď ako ich členské štáty prijímú.

2. Počas stavu núdze dotknuté plynárenské podniky sprístupnia zodpovednému orgánu každý deň k dispozícii najmä tieto informácie:

- a) predpovede každodennej spotreby plynu a a dodávky plynu na tri nasledujúce dni;
- b) tok plynu za deň v miliónoch m³/deň na všetkých cezhraničných vstupných a výstupných bodoch, ako aj na všetkých miestach pripájajúcich zariadenie na výrobu plynu, zásobník alebo LNG terminál k sieti;
- c) obdobie vyjadrené v dňoch, počas ktorého sa očakáva, že môžu byť zabezpečené dodávky plynu chráneným odberateľom.

3. Komisia má v prípade stavu núdze v Únii alebo regionálneho stavu núdze právo požiadať zodpovedný orgán o bezodkladné poskytnutie prinajmenšom:

- a) informácií uvedených v odseku 2;
- b) informácií o plánovaných opatreniach, ktoré zodpovedný orgán prijme alebo už prijal na zmiernenie stavu núdze, a informácií o ich efektívnosti;
- c) žiadostí o prijatie dodatočných opatrení inými zodpovednými orgánmi;
- d) opatrení zrealizovaných na žiadosť iných zodpovedných orgánov.

4. Zodpovedné orgány a Komisia zachovávajú dôvernosť citlivých obchodných informácií.

5. Po skončení stavu núdze zodpovedný orgán čo najskôr, najneskôr však šesť týždňov po zrušení stavu núdze poskytne

Komisii podrobné vyhodnotenie stavu núdze a účinnosti prijatých opatrení vrátane posúdenia hospodárskeho vplyvu stavu núdze, vplyvu na sektor elektroenergetiky a pomoci, ktorá bola poskytnutá Únii alebo jej členským štátom a/alebo ktorú poskytla Únia alebo jej členské štáty. Toto hodnotenie sa sprístupní Koordinačnej skupine pre plyn a zohľadní sa v aktualizáciách preventívnych akčných plánov a núdzových plánov.

Komisia vykoná analýzu hodnotení zodpovedných orgánov a predloží výsledky svojej analýzy v súhrnnej podobe členským štátom, Európskemu parlamentu a Koordinačnej skupine pre plyn.

6. Aby Komisia mohla posúdiť situáciu v oblasti bezpečnosti dodávky na úrovni Únie:

- a) najneskôr do 3. decembra 2011 členské štáty oznámia Komisii existujúce medzivládne dohody uzavreté s tretími krajinami, ktoré majú vplyv na rozvoj plynárenských infraštruktúr a dodávok plynu. Keď uzatvárajú nové medzivládne dohody s tretími krajinami, ktoré majú takýto vplyv, členské štáty informujú Komisiu;
- b) v prípade existujúcich zmlúv najneskôr do 3. decembra 2011, ako aj v prípade nových zmlúv alebo zmien v existujúcich zmluvách plynárenské podniky oznámia dotknutým zodpovedným orgánom v súvislosti so zmluvami uzatvorenými na obdobie dlhšie ako jeden rok s dodávateľmi z tretích krajín tieto body zmlúv:
  - i) trvanie zmluvy;
  - ii) zazmluvnený objem celkom, pre každý rok a priemerný mesačný objem;
  - iii) v prípade vyhlásenia stavu pohotovosti alebo stavu núdze zazmluvnený maximálny objem za deň;
  - iv) zmluvné odberné miesta.

Zodpovedný orgán oznámi tieto údaje v súhrnnej forme Komisii. V prípade uzatvorenia nových zmlúv alebo vykonania zmien v existujúcich zmluvách sa celý súbor údajov pravidelne znovu oznamuje v súhrnnej forme. Zodpovedný orgán a Komisia zachovávajú dôvernosť týchto informácií.

Článok 14

Monitorovanie Komisiou

Komisia neustále monitoruje opatrenia týkajúce sa bezpečnosti dodávky plynu a podáva o nich správy, a to najmä na základe výročného hodnotenia správ uvedených v článku 5 smernice 2009/73/ES a informácií týkajúcich sa vykonávania článku 11 a článku 52 ods. 1 uvedenej smernice a po ich sprístupnení informácií poskytovaných v posúdení rizika a v preventívnych akčných plánoch a núdzových plánoch vypracovaných v súlade s týmto nariadením.

Najneskôr do 3. decembra 2014 na základe správy uvedenej v článku 4 ods. 6 a po porade s Koordinačnou skupinou pre plyn Komisia:

- a) vypracuje závery týkajúce sa možných nástrojov na zvýšenie bezpečnosti dodávky na úrovni Únie, zhodnotí realizovateľnosť vykonania posúdenia rizík a vypracovania preventívneho akčného plánu a núdzového plánu na úrovni Únie a podá správu Európskemu parlamentu a Rade o uplatňovaní tohto nariadenia vrátane, okrem iného, správy o pokroku dosiahnutom v oblasti prepojenosti trhov a
- b) podá Európskemu parlamentu a Rade správu o celkovej konzistentnosti preventívnych akčných plánov a núdzových plánov členských štátov a o tom, ako prispievajú k solidarite a pripravenosti z hľadiska Únie.

Správa musí v prípade potreby obsahovať odporúčania týkajúce sa zlepšenia tohto nariadenia.

Článok 15

Zrušenie

Bez toho, aby boli dotknuté záväzky členských štátov týkajúce sa lehoty na transpozíciu a uplatňovanie smernice 2004/67/ES, sa uvedená smernica zrušuje od 2. decembra 2010 s výnimkou článku 4 ods. 1 a 2 uvedenej smernice, ktorý sa uplatňuje dovtedy, kým dotknutý členský štát nevymedzí pojem chránených odberateľov podľa článku 2 ods. 1 tohto nariadenia a neurčí plynárenské podniky v súlade s článkom 8 ods. 1 tohto nariadenia.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu 20. októbra 2010

Za Európsky parlament
predseda
J. BUZEK

Za Radu
predseda
O. CHASTEL

Bez ohľadu na prvý odsek tohto článku sa článok 4 ods. 1 a 2 smernice 2004/67/ES po 3. júni 2012 neuplatňuje.

Článok 16

Výnimka

Toto nariadenie sa neuplatňuje na Maltu a Cyprus, pokiaľ na ich území nebude dodávaný plyn. Lehoty stanovené v článku 2 druhom odseku bode 1, v článku 3 ods. 2, článku 4 ods. 2 a 5, článku 6 ods. 1 a 5, článku 8 ods. 1, článku 9 ods. 1 a článku 13 ods. 6 písm. a) a b) sa vzťahujú na Maltu a Cyprus takto:

- a) 12 mesiacov pre článok 2 druhý odsek bod 1, článok 3 ods. 2, článok 9 ods. 1 a článok 13 ods. 6 písm. a) a b);
- b) 18 mesiacov pre článok 4 ods. 2 a článok 8 ods. 1;
- c) 24 mesiacov pre článok 4 ods. 5;
- d) 36 mesiacov pre článok 6 ods. 5;
- e) 48 mesiacov pre článok 6 ods. 1

odo dňa, keď bude na ich územie prvýkrát dodaný plyn.

Článok 17

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 6 ods. 8, článok 10 ods. 4 prvá veta, článok 10 ods. 7 písm. c) a článok 11 ods. 5 písm. c) sa uplatňujú od 3. marca 2011.

PRÍLOHA I

VÝPOČET VZORCA N-1

1. Definícia vzorca N-1

Vzorec N-1 opisuje schopnosť technickej kapacity plynárenskej infraštruktúry uspokojovať celkový dopyt po plyne vo výpočtovej oblasti v prípade prerušenia samostatnej najväčšej plynárenskej infraštruktúry počas dňa s výnimočne vysokou spotrebou plynu, ktorý sa štatisticky vyskytuje raz za 20 rokov.

Plynárenská infraštruktúra zahŕňa prepravnú sieť pre plyn vrátane prepojení, ako aj zariadenia na výrobu plynu, zariadenia LNG a zásobníky pripojené k výpočtovej oblasti.

Technická kapacita ⁽¹⁾ celkovej zostávajúcej dostupnej plynárenskej infraštruktúry v prípade prerušenia samostatnej najväčšej plynárenskej infraštruktúry by mala byť prinajmenšom rovnaká ako celková denná spotreba plynu vo výpočtovej oblasti počas dňa s výnimočne vysokou spotrebou, ktorý sa štatisticky vyskytuje raz za 20 rokov.

Výsledky vzorca N-1, ktorého výpočet je uvedený nižšie, by sa mali prinajmenšom rovnať 100 %.

2. Metóda výpočtu vzorca N-1

$$N - 1 [\%] = \frac{EP_m + P_m + S_m + LNG_m - I_m}{D_{max}} \times 100, N - 1 \geq 100 \%$$

3. Definície parametrov vzorca N-1:

„Výpočtová oblasť“ znamená zemepisnú oblasť, pre ktorú sa vypočítava vzorec N-1 a ktorú určil zodpovedný orgán.

Definícia týkajúca sa strany spotreby

„D_{max}“ znamená celkovú dennú spotrebu plynu (v miliónoch m³/deň) vo výpočtovej oblasti počas dňa s výnimočne vysokou spotrebou plynu, ktorý sa štatisticky vyskytuje raz za 20 rokov.

Definície týkajúce sa strany dodávky

„EP_m“: Technická kapacita vstupných bodov (v miliónoch m³/deň) okrem kapacity zariadení na výrobu plynu, zariadení LNG a zásobníkov, na ktoré sa vzťahujú P_m, S_m a LNG_m – znamená celkovú technickú kapacitu všetkých hraničných vstupných bodov schopných dodávať plyn do výpočtovej oblasti.

„P_m“: Maximálna technická kapacita výroby plynu (v miliónoch m³/deň) – znamená celkovú maximálnu technickú dennú schopnosť výroby všetkých plynárenských zariadení na výrobu plynu, ktorú možno dodať do vstupných bodov vo výpočtovej oblasti.

„S_m“: Maximálny technický ťažobný výkon zásobníka (v miliónoch m³/deň) – znamená súčet maximálneho technického denného ťažobného výkonu všetkých zásobníkov, ktorý je možné dodať do vstupných bodov vo výpočtovej oblasti, berúc do úvahy ich fyzikálne osobitosti.

„LNG_m“: Maximálna technická kapacita zariadenia LNG (v miliónoch m³/deň) – znamená súčet maximálnych technických denných kapacít odvádzania plynu do siete zo všetkých zariadení LNG vo výpočtovej oblasti, s priradením na kritické prvky ako prečerpanie do terminálu, poskytovanie podporných služieb, dočasné skladovanie a spätné splynovanie LNG, ako aj technická kapacita odvádzania plynu do siete.

„I_m“ – znamená technickú kapacitu samostatnej najväčšej plynárenskej infraštruktúry (v miliónoch m³/deň) s najvyššou kapacitou pre dodávku do výpočtovej oblasti. V prípade, že sú k spoločnej ťažobnej a distribučnej plynárenskej infraštruktúre pripojené viaceré plynárenské infraštruktúry, ktoré nemožno prevádzkovať oddelene, považujú sa za jednu samostatnú plynárenskú infraštruktúru.

⁽¹⁾ Podľa článku 2 ods. 1 bodu 18 nariadenia (ES) č. 715/2009 „technická kapacita“ znamená maximálnu pevnú kapacitu, ktorú môže prevádzkovateľ prepravnej siete ponúknuť užívateľom sietí pri zohľadnení integrity sústavy a prevádzkových požiadaviek prepravnej siete.

4. Výpočet vzorca N-1 s využitím opatrení na strane spotreby

$$N - 1[\%] = \frac{EP_m + P_m + S_m + LNG_m - I_m}{D_{max} - D_{eff}} \times 100, N - 1 \geq 100 \%$$

Definícia týkajúca sa strany spotreby

„D_{eff}“ znamená časť (v miliónoch m³/deň) z D_{max}, ktorá v prípade prerušenia dodávky môže byť dostatočne a včas pokrytá trhovými opatreniami na strane spotreby v súlade s článkom 5 ods. 1 písm. b) a článkom 6 ods. 2.

5. Výpočet vzorca N-1 na regionálnej úrovni

Výpočtová oblasť uvedená v bode 3 sa v prípade potreby rozšíri na príslušnú regionálnu úroveň v súlade so špecifikáciami zodpovedných orgánov a dotknutých členských štátov. Na výpočet vzorca N-1 na regionálnej úrovni sa využíva samostatná najväčšia plynárenská infraštruktúra spoločného záujmu. Samostatná najväčšia plynárenská infraštruktúra spoločného záujmu v regióne je najväčšia plynárenská infraštruktúra pre dodávku plynu v regióne, ktorá priamo alebo nepriamo prispieva k dodávke plynu do členských štátov v tomto regióne a je vymedzená v spoločnom preventívnom akčnom pláne.

Regionálny výpočet N-1 môže nahradiť vnútroštátny výpočet N-1 v prípade, že samostatná najväčšia plynárenská infraštruktúra spoločného záujmu je obzvlášť dôležitá pre dodávku do všetkých dotknutých členských štátov v súlade so spoločným posúdením rizika.

PRÍLOHA II

ZOZNAM TRHOVÝCH OPATRENÍ PRE BEZPEČNOSŤ DODÁVKY PLYNU

Pri vypracúvaní preventívneho akčného plánu a núdzového plánu zodpovedný orgán zohľadňuje orientačný a neúplný zoznam opatrení uvedený v tejto prílohe. Zodpovedný orgán pri vypracúvaní preventívneho akčného plánu a núdzového plánu primerane zohľadňuje vplyv navrhovaných opatrení na životné prostredie a v najväčšej možnej miere uprednostňuje opatrenia, ktoré majú najmenší vplyv na životné prostredie, pričom zohľadňuje aspekty bezpečnosti dodávky.

Opatrenia na strane dodávky:

- zvýšenie pružnosti výroby,
- zvýšenie pružnosti dovozu,
- uľahčenie začlenenia plynu z obnoviteľných zdrojov energie do infraštruktúry plynárenskej siete,
- komerčný zásobník plynu – ťažobný výkon a objem plynu v zásobníkoch,
- kapacita terminálov LNG a maximálna kapacita odvádzania plynu do siete,
- diverzifikácia dodávok plynu a plynárenských trás,
- spätné toky,
- koordinovaný dispečing prevádzkovateľov prepravných sietí,
- využívanie dlhodobých a krátkodobých zmlúv,
- investície do infraštruktúry, vrátane obojsmernej kapacity,
- zmluvné podmienky na zaistenie bezpečnosti dodávky plynu.

Opatrenia na strane spotreby:

- využívanie prerušiteľných zmlúv,
- možnosť prechodu na iný druh paliva vrátane využívania alternatívnych rezervných palív v priemyselných zariadeniach a v elektrárnach,
- dobrovoľné znižovanie odberu zákazníkov s pevným profilom odberu,
- zvýšenie efektívnosti,
- zvýšené využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

PRÍLOHA III

ZOZNAM NETRHOVÝCH OPATRENÍ PRE BEZPEČNOSŤ DODÁVKY PLYNU

Pri vypracúvaní preventívneho akčného plánu a núdzového plánu zväži zodpovedný orgán prínos tohto orientačného a neúplného zoznamu opatrení len v prípade stavu núdze:

Opatrenia na strane dodávky:

- využitie strategických zásob plynu,
- nútené používanie zásob alternatívnych palív (napr. v súlade s ustanoveniami smernice Rady 2009/119/ES zo 14. septembra 2009, ktorou sa členským štátom ukladá povinnosť udržiavať minimálne zásoby ropy a/alebo ropných výrobkov ⁽¹⁾),
- nútené používanie elektriny vyrobenej z iných zdrojov než z plynu,
- nútené zvýšenie objemov výroby plynu,
- nútená ťažba zo zásobníkov.

Opatrenia na strane spotreby:

- rôzne kroky v oblasti povinného znižovania spotreby, a to aj:
  - nútený prechod na iný druh paliva,
  - nútené využívanie prerušiteľných zmlúv v prípadoch, keď sa v plnej miere nevyužívajú ako súčasť trhových opatrení,
  - nútené znižovanie odberu zákazníkov s pevným profilom odberu.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 265, 9.10.2009, s. 9.

PRÍLOHA IV

REGIONÁLNA SPOLUPRÁCA

V súlade s článkom 194 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a ako sa zdôrazňuje v článku 6 smernice 2009/73/ES a v článku 12 nariadenia (ES) č. 715/2009 je regionálna spolupráca prejavom ducha solidarity a tiež východiskovou koncepciou tohto nariadenia. Regionálna spolupráca je nevyhnutná najmä na vypracovanie posúdenia rizík (článok 9), preventívneho akčného plánu a núdzového plánu (články 4, 5 a 10), štandardov infraštruktúry a dodávky (články 6 a 8) a ustanovení pre reakcie na stav núdze na regionálnej úrovni a na úrovni Únie (článok 11).

Regionálna spolupráca v rámci tohto nariadenia nadväzuje na existujúcu regionálnu spoluprácu medzi plynárenskými podnikmi, členskými štátmi a národnými regulačnými orgánmi s cieľom okrem iného zlepšiť bezpečnosť dodávky a integráciu vnútorného trhu s energiou, ako sú tri regionálne trhy s plynom v rámci plynárenskej regionálnej iniciatívy, plynárenská platforma, skupina na vysokej úrovni pre plán prepojenia baltského trhu s energiou a koordinačná skupina pre bezpečnosť dodávky v rámci Energetického spoločenstva. Špecifické požiadavky v oblasti bezpečnosti dodávky si však budú pravdepodobne vyžadovať nové rámce pre spoluprácu a existujúce oblasti spolupráce sa budú musieť prispôbiť tak, aby zaručovali čo najvyššiu účinnosť.

S ohľadom na čoraz prepojenejšie a vzájomne previazanejšie trhy a dokončenie vnútorného trhu s plynom môže spolupráca medzi nasledujúcimi členskými štátmi slúžiť ako vzor spolupráce, a to aj okrem iného medzi jednotlivými časťami susediacich členských štátov, a môže posilniť ich individuálnu a kolektívnu bezpečnosť dodávky plynu:

- medzi Poľskom a tromi pobaltskými štátmi (Estónsko, Lotyšsko a Litva),
- medzi Pyrenejským polostrovom (Španielsko a Portugalsko) a Francúzskom,
- medzi Írskom a Spojeným kráľovstvom,
- medzi Bulharskom, Gréckom a Rumunskom,
- medzi Dánskom a Švédskom,
- medzi Slovinskom, Talianskom, Rakúskom, Maďarskom a Rumunskom,
- medzi Poľskom a Nemeckom,
- medzi Francúzskom, Nemeckom, Belgickom, Holandskom a Luxemburskom,
- medzi Nemeckom, Českou republikou a Slovenskom,
- medzi ostatnými krajinami.

Tam, kde je to potrebné a vhodné, môže sa regionálna spolupráca medzi členskými štátmi rozšíriť s cieľom zlepšiť spoluprácu so susednými členskými štátmi, najmä v prípade tzv. izolovaných trhov, aby sa tak posilnili prepojenia. Členské štáty môžu byť tiež členmi rôznych zoskupení zameraných na spoluprácu.